

План

Лексичні засоби професійного мовлення

Мета: активізувати набуті знання про застарілі слова, неологізми та особливості їх функціонування у професійному мовленні; поглибити відомості про синоніми, омоніми та багатозначні слова, визначити особливості їх функціонування у професійному мовленні; засвоїти поняття про пароніми, тавтологію, плеоназм, зайві слова у професійному мовленні.

1. Пасивна лексика (застарілі слова, неологізми) у професійному мовленні.
2. Синоніми та пароніми у професійному мовленні.
3. Поняття про омонімію та багатозначність слів.
4. Тавтологія, плеоназм, зайві слова в ділових паперах.
5. Канцеляризми, штампи, кліше в документах.
6. Доповідна записка. Пояснювальна записка. Службова записка.

Виконати практичні завдання

1. До поданих застарілих слів дібрати синоніми, які використовуються в сучасній українській мові.

Брань, бран, відати, десниця, зріти, твердиня, чадо, уста, наречуть, тать, злато, глад, піт, загорілість, правотар, перст, ректи, ратай, карбівничий, вивірка, зигзиця.

2. Дібрати до запропонованих слів синоніми.

Абсолютний, архаїчний, відважний, відомий, героїзм, гідність, гуманний, давнина, дефіцит, домінувати, доречний, достоїнство, засновник, захищати, з'єднувати, керівник, нівеляція, послідовник, форсований, шляхетний.

3. Пояснити, як правильно сказати:

Усі першокурсники стали членами студентського братства чи братерства? До реєстру чи реєстру було записано 2 тисячі козаків? Виборча чи виборна кампанія президента України? Житель чи мешканець України? Талановиті діти вступають до музичного чи музикального училища? Підписувати чи передплачувати газету? Тактичний чи тактовний студент не заважає викладачу на лекції? Привласнювати чи присвоювати чужу річ? Заступник чи замісник декана математичного факультету? Було виплачено компенсацію гастрабайтерам чи остарбайтерам від уряду Німеччини?

4. З'ясувати значення слів:

Адресат – адресант, багатир – богатир, військовий – воєнний, гривна – гривня, громадський – громадянський, запорізький – запорозький, інцидент – прецедент, кампанія – компанія, корисний – корисливий, об'єм – обсяг, обумовлювати – зумовлювати, особистий – особовий, чисельний – численний.

5. Відредагувати речення.

1. Абсолютну більшість студентів виконали завдання вірно. 2. Більша половина випускників вишу вдало працевлаштовується за фахом. 3. Укласти чи заключити угоду? 6. Строк повноважень ректора ЗНУ завершується у квітні цього року. 7. Потрібно написати свою автобіографію. 8. На полотні «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» художник зобразив образ кошового отамана Івана Сірка. 9. В університеті з'явилась вільна вакансія на кафедрі прикладної математики. 10. За чотири години часу. 11. Передовий авангард. 12. Це явище передове і прогресивне. 13. Необхідно виконати великий об'єм роботи.